

YICH DAN' BZOJ POSTL SAN PABLON' KE BE'NN GALACIA KA'

*Pablon' llwape' lliox be'nn ka' nxenra'll Jesu-
criston' lla'a gan' nzi'i Galacian'*

¹ Nada' Pablo naka' postl, kere be'nnachen' brej nada' gona' xchin Diosen', Jesucriston' ren Xe'e Dios na'n, be'nnen' basbán Le'e radj be'nn wat ka', leake'n brej ake' nada'. ² Nada' na' ren yeolol be'nn lwelljllo ka' ni't ganni, llzojto' re' lldop ll-llayre llonlira'llre Criston' yell ka' zjalli' gan' nbane Galacia na'. ³ Na' llnnaba' rao Xallo Diosen' ren rao Xanllo Jesucriston' gakrén akchgue' re', na' wzoa ake' yichjra'llda'ore so kwezre nbaraz. ⁴ Jesucristo na' bsanra'll kwine', ni ke xto'l-lon' nench bill gonllo txhen da xhinnjen' llak rao yell-río ni. Bene' ka' le ka'n byazra'll Xallo Diosen', ⁵ be'nnen' llaya'le gonllo xhen ke chnare. Ka'n gachga.

*Billbi ye to di'll yobre de da gak nnello naken Di'll
Wen ke Dios*

⁶ Llabanra' dan' ba brej yichjre Diosen', be'nnen' brej re' dan' nllie' Criston' lli'o, na' llzenayre ke ye to da llákere nakllen di'll wen. ⁷ Kere nello de ye to di'll da za'kllen'. Nia' ka' le zjani't be'nn llonchix akre' re', na' leska' lle'n akre' gonchix akre' di'll da nak ke Cristo na'. ⁸ Na' cha' neto' o cha' to angl za'a yebá, lloe' ye to di'll da bi nak Di'll Wen ke Criston', llnnaba' rao Diosen',

wenkre wleyie' be'nnen' chet ka'. ⁹ Na' kan' ba bnekza' na', na' da yobre llepa' re', cha' nollre be'ne lloe' xti'll Criston' nlla're kan' ba nsedre na', wleyi'chga Diosen' le'e chras.

¹⁰ Kere llayirjla'lla' nench nne be'nn ka' wen kia'n. Llayirjla'lla' nench na' nne Diosen' wen kia', na' leska' bi llayirjla'lla' yega'nna' wen rao be'nnachen', le chet ka' nna' llayirja' yega'nna' wen rao leake'n, bill naka' ka to be'nn wen llin ke Cristo na' chet ka'.

Diosen' breje' Pablon' na' bse'le' le'e nench goke' postl

¹¹ Be'nn bi'che, lle'nra' nnézere ka Di'll Wen ke Criston' ba be'rena' re', kere da nake xhbab ke be'nnachen'. ¹² Kere da bxhia' ke be'nnachen', ni kere be'nnachen' bzejnie' nada', kwín Jesucristo na'n bzejnie're' nada' Di'll Wen ke'en.

¹³ Ba bénkzere kan' bena'n kan' bnawa' dan' llonlira'll neto' be'nn Israel. Le bsa'kzia' be'nn ka' llon Criston' xhen nench yenit yerán ake'. ¹⁴ Na' blle' yichja' kwis ka nak benlira'lla' dan' benlira'll da xozxta'wa' ka', na' bnaolla'n kllle'llo ka be'nn lwellja' be'nn Israel ka'. ¹⁵ Bixha ka za garjtia', bllia Diosen' bia'a gona' xchine'n. Breje' nada' nench gona'n, le nllie're' nada'n. Na' ka bllin lla bene' kan' nchoybie' gone' na', ¹⁶ na'll bene' nench bembia' Xhi'ne' Jesúsén', na' bzejnie're' nada' nench llyixjwe'ra' xti'll Jesúsén' gan' lla'a be'nn ka' bi nak be'nn Israel. Na' nollno bnnabra' wzejnie're' nada'. ¹⁷ Na' bi bya'kza' Jerusalén na', wroe' wsede postl ka' nada', be'nn ka' brej Diosen' gon ake' xchine'n kan' za gona'n nada'. Na' le

bya'tia' gan' nzi'i Arabia, na' baza'a Arabia na' ballina' yell kia' gan' nzi'i Damasco.

¹⁸ Na' bde gok chonn iz, na'll ballina' Jerusalén na', kana' bembia' Pedron', na' bzorene' ye chi'no (15) lla. ¹⁹ Na' nollno postl ka' bre'ra' be'nn ka' yela', toze Jacobo bi'ch Xanllo na' bre'ra'. ²⁰ Nnezkze Diosen' dan' llzoja' ni, naken da li.

²¹ Bde na' na'll baya'a yell ka' zjalli' gan' nzi'i Siria na' ren Cilicia. ²² Na' be'nn ka' lldop lllay llonlira'll Criston' yell ka' zjalli' do Judea na', bi bembia' ake' nada' kana'. ²³ Kon ba ben akre' llasné ake' kia': "Be'nnen' bsa'kzi' neto' kana'n, ba de'e llyixjwe're' be'enne llaya'l wx-enra'll-llo Criston', la'kze kan' batna' gokra'lle' nono gonlira'll Criston'." ²⁴ Na' ben ake' Diosen' xhen, ka ben akre' kan' llona'n.

2

Postl ka'yela' byazra'll ake' kan' llon Pablon'

¹ Na' ka gok chda' (14) iz bya'a Jerusalén na' da yobre, bya'rena' Bernabén', na' leska' bchia' Tito na'. ² Na' bya'a le bzejnie' Diosen' nada' llaya'l cha'a. Na' btopa' be'nn ka' nak be'nn brao ke be'nn ka' llonlira'll Jesucriston', na' leakze' bzejnie'ra' bin' llyixjwe'ra' be'nn ka' bi nak be'nn Israel kate lloe'rena' leake' Di'll Wen ke Criston', le gokra'lla' nnez akre' nench ke nne ake' bibi za'k dan' llona'n, na' dan' bena'n. ³ Ka goken bi ben ake' bien so be'nnen' sen dan' nzi'i circuncisión, be'nnen' nake' nada' txhen re'e Tito la'kze bi nake' be'nn Israel. ⁴ Kan' gok la'kze blla'a ren bal be'nn lwelljllo, be'nn ka' kere do ra'll ake'n benlira'll ake' Criston', kon to blle'nao ake' nench wllayi'll

ake' lli'o, dan' bi naollo kkle'llo yeolol dan' nyoj le' ley ke be'nn Israel ka'. Le leake'n gokra'll ake' gon ake' bien nnaoto' yeolol da ka' nao leake'n nak ake' be'nn Israel. ⁵ Na' neto' ni ra't bi bzenayto' ke ake', le gokra'llto' bi ga't da wllon wzenayre Di'll Wen ke Criston' dan' nak da li na'. ⁶ Na' ka nak be'nn ka' gok be'nn brao ke be'nn ka' llonlira'll Criston' Jerusalén na', bi gokra'll ake' yexoa ye ra't ke ake' kan' llsed llroe'ra' ke Criston'. (Le bibi de wroe' dan', cha' gok ake' be'nn brao o cha' bi gok ake' be'nn brao, le rao Dios na'n toz ka za'k yeololte be'nnne.) ⁷ Le gokbe'e akre' ngo' Diosen' rao na', llyixjwe'ra' Di'll Wen ke Criston' rao be'nn ka' bi nak be'nn Israel, kan' none' ke Pedron' ngoe' rao ne'e llyixjwe're' xti'll Criston' rao be'nn ka' nak be'nn Israel. ⁸ Le Diosen' be'nnen' bse'l Pedron' nench chixjwe're' xti'll Criston' rao be'nn Israel ka', Lekze'n llakrene' nada' nench llyixjwe'ra' xti'll Criston' rao be'nn ka' bi nak be'nn Israel.

⁹ Ke len na' Jacobon' ren Pedron' ren Juan na', be'nn ka' nakll be'nn brao rao be'nn ka' llonlira'll Criston' Jerusalén na', kate gokbe'e akre' kan' llakrén Diosen' llona' xchine'n, na'll be'x ake' ta'ka', na' ren ta'k Bernabén' nench broe' akre' neto' llon ake' neto' txhen, na' byazra'll ake' kan' llonto' na'. Le llak akre' wenkzen' gonto' xchin Diosen' rao be'nn ka' bi nak be'nn Israel, na' leake' gon ake' xchine'n rao be'nn Israel ka'. ¹⁰ Toz dan' goll ake' neto' gonto', gakrento' be'nn ya'ch ak. Na' da likze lli' yichja' llona' ka'.

Pablon' bdile' Pedron' rao yellen' nzi'i Antioquía

¹¹ Na' kan' bed Pedron' yellen' nzi'i Antioquían' bdile' kan' llone'n, le broe'rawe llone' dan' bi

llaya'l gone'. ¹² Ka blline' Antioquía na', lle'j llaorene' be'nn ka' llonlira'll Criston' txhen la'kze bi nak ake' be'nn Israel. Na' bde na' bllin be'nn Jerusalén ka' bse'l Jacobon', na'll bill gokra'lle' ye'j gaorene' txhen be'nn ka' bi nak be'nn Israelen'. Le bllebe' si'chi'll be'nn ka' le'e, be'nn ka' ne, noteze be'nn llonlira'll Criston', llaya'l so ake' sen dan' nzi'i circuncisión. ¹³ Na'll yezikre be'nn Israel ka' llonlira'll Criston' leska' wix ake', na'll bill we'j bdaorén ake' be'nn ka' bi nak be'nn Israel ka' txhen, na'll bko'yelrén aktere' Bernabén' nench na' rene' wixrene', bene' kan' llon ake' na'. ¹⁴ Gokbe'ra' bi llon ake' kan' llaya'l gon lli'o nombia'llo di'll li ke Criston'. Na' ke len na' bdila' Pedron' rao yeolol be'nn ka' ndopen', na' golle': “Rwe' nakte'o be'nn Israel, na' ba brej yichjo' ka dan' nao be'nn Israel ka', nench na' llono' txhen be'nn ka' bi nak be'nn Israel. Na' nna', ¿bixchen llchie'zro' be'nn ka' bi nak be'nn Israel gon ake' kan' nak dan' nao be'nn Israel ka'?”

Be'nn llonlira'll Jesucriston' llak ake' be'nn wen rao Diosen'

¹⁵ Neto' gorj radj be'nn Israel ka', bi gorjto' radj be'nn wen da xhinnj ka' bi nombia' Dios. ¹⁶ Na' ba nnézkzeto' Diosen' bi ne'e nakto' be'nn wen rawe'n, ni ke dan' llonto' kan' ne le' ley dan' bzoj da Moisésen'. Le ne'e kon be'nn nxenra'll Jesucriston', nak akse' be'nn wen rao Diosen'. Na'llen' ren neto' ba llonlira'llto' Criston' nench nne Diosen' keto' naksto' be'nn wen rawe'n. Ne'e ka' kere dan' llonto' kan' ne ley na', le nono zo be'nn nak be'nn wen rao Diosen', ni ke dan' llone' da ka' llia le' ley na'.

17 Neto' ba llonlira'llto' Criston' nench non Diosen' neto' be'nn wen. Ke len na' llakbe'to' toz ka' nakto' ren noteze be'nn wen da xhinnj. ¿Llákere Criston' llone' lli'o be'nn wen da xhinnjen'? Cha' ka' llake no be'nne, kreren' llon ake' xhbab. 18 Na' ba brej yichja' leyen' dan' bi bzoeyeyonen nada' be'nn wen, na' cha' yezorawa' yenawa'n da yobre, da xhinnj xhen gona' chet ka. 19 Le dan' bi bxha'kra' gona' kan' ne leyen', na' ba naka' ka be'nn ba got rao leyen', na' nna' nbana' yo'kze yichja' soa' wzenaya' ke Diosen'. 20 Criston' gote' le' yay cruzen', na' naka' ka be'nn got ren Le'e txhen. Bill zoa' ka zo to be'nn zo ka'ze, le nna' ba zoteze zorén Criston' nada'. Na' dan' llona' na', llona'n kon kan' ne Xhi'nn Dios be'nnen' llonlira'lla' na'. Le Le'en nllie're' nada' be'e latj gote' ni kia' nada'. 21 Bi wzia' chla're dan' nllie' Diosen' lli'o. Le chenak leyen' bxha'ken bayonen lli'o be'nn wen rao Diosen', bibi za'ken got Criston' chet ka'.

3

Zi'llo Spíritun' cha' ba nxenra'll-llo Criston'

1 Re' be'nn Galacia, nchol yichjra'llda'oren'. ¿Noxha bxhiye'e re', na' bsanra'llre bill byejlere da li ke Diosen'? Ba bzejnie'ra' re' kwasro dan' got Criston' le' yay cruzen' ni ke lli'o. 2 Toz dan' lle'nra' nnabra' re': ¿Badsó Spíritu ke Diosen' lo yichjra'llda'ore dan' llonre kan' llia le' ley dan' bzoj da Moisésen' o cha' dan' benlira'llre Cristo na'n? 3 Zi'tere nakre. ¿Bi llejnie'kzeren'? Spíritu ke Diosen' byo'n lo yichjra'llda'oren' kan' bzorao llonlira'llre Criston'. ¿Llákere lle'nllen gonre billre

da yobre nench yeyoll gacre kan' llazra'll Dios na'?
⁴ Da zan da bsa'kzi' be'nn ka' re' dan' llonlira'llre Criston'. ¿Na' bixha zejen na' bdaora'llre da ka' cha' llákere llaya'l gonre bi da gonre nench yerare?
⁵ Nnézkzere Dios na' ba benne' Spíritu ke'en zoren-nen re', na' llone' yel wak da llre'tere ni ke dan' llejle're xti'll Criston', kere llak llonre da ki ni ke dan' llonre bi dan' ne ley na'.

Di'll da be'rén Diosen' Abraham na'

⁶ Da Abraham na' benlira'lle' Diosen', na'llen' bne Diosen' goke' be'nn wen rawe'n. ⁷ Ke len na' llaya'l nnézere, yeolol be'nn gonlira'lle Diosen', Diosen' none' leake' ka xhi'nn dialla da Abraham na'. ⁸ Batna' Diosen' bllie' bia'a noteze be'nn gonlira'lle Le'e, gone' leake' be'nn wen rawe' la'kze bi nak ake' be'nn Israel. Ke len na' nyoj xti'lle'n lian golle' da Abrahamen' di'll wen ki: “Dan' llonlira'llo' nada', na' gona' wen ke be'nn lla'a yeololte yell ka'.” ⁹ Na' ka'n llon Diosen' wen ke be'nne llonlira'll Le'e nna', kan' bene' wen ke da Abraham be'nnen' benlira'll Le'e.

¹⁰ Na' noteze be'nne llakre gake' be'nn wen rao Diosen' dan' llone' dan' llia le' ley dan' bzoj da Moisés na', kweyi'chgue' ke chnare chet ka', le nyoj xti'll Diosen' lian: “Gakchga de'e ke be'nn, cha' bi soteze soe' gone' yeolol kan' llia le' ley na' batteze.” ¹¹ Na' nnézello Diosen' bi llone' lli'o be'nn wen rawe' dan' llonllo dan' ne leyen', le xti'll Diosen' nyojen nen: “Be'nnen' llonlira'll Diosen' nake' be'nn wen rawe', na' ga't yel nban ke'e.” ¹² Na' ley na' bi llsedren lli'o cha' llaya'l gonlira'll-llo Dios, kon nen: “Noteze be'nne cha' llone' doxhen kan' ne ley na', ga't yel nban ke'e.”

¹³ Cristo na' bnitrawe' do'l kellon' dan' ba nchoy-bia' ley na' kwiayi'llo. Be'e latj ben akre' Le'e dan' llaya'l gak ke lli'on chenake. Gok ke'e kan' nyojen na', gan' nen: “Ba nak be'nnen' de'e, be'nnen' bda'a ake' le' yay.” ¹⁴ Kan' gok nench renkze be'nn ka' bi nak be'nn Israel gonlira'll ake' Criston', na' so ake' nbaraz kan' bzo da Abraham na' dan' benlira'lle' Diosen'. Na'llen' dan' gonlira'll-llo Xanllo Jesucristo na', wse'l Diosen' Spíritu ke'en zorenen lli'o kan' bne'e gone' na'.

Ley dan' bzoj da Moisésen' na' dan' bne Diosen' gone' ren da Abraham na'

¹⁵ Be'nn bi'che, ni wzejnie'ra' re' dan' llak yellrio ni: Kat to be'nn llkwise' to yich ga llkwa'nnrene' to be'nn bi da nape', kate ba bayoll na', llchi'che'n xhbene', na' nollno gak wachinnj len o wlliallen da zanll kan' llia na', la'kze naken to da llon be'nnach. ¹⁶ Na' ka nak dan' goll Diosen' Abraham na', gone' da wen ke'e, na' ren ke xhi'nn dialle'e, xti'll Diosen' dan' nyojen bi lloe'n di'll nen, be'nn zan dialla da Abraham na', kon lloe'n di'll ke toze', na' nello Cristo na'kzen'. ¹⁷ Na' dan' goll Diosen' Abraham na', gone' gak da wen ke'e na', llonen ka ga llkwis to be'nn yichen', le Diosen' bi bache'e kan' bne'e gone'n. Na' bde tap gayoa chilloa (430) iz kan' bcheb Diosen' gone' da wen ke da Abraham na', kat bene' nench bzoj da Moisésen' ley ke'en. Na' la'kze Diosen' be'e le'e leyen', bi nnello bill gone' kan' bne'e gone' ke da Abraham na', na' ren xhi'nn dialle'e ka'. ¹⁸ Cha' llákello llonen bien na' gonllo kan' ne ley na', nench si'llo dan' bcheb Dios na' gone' lli'o, bill nxenra'll-llo dan' bcheb

Diosen' gonne' lli'o chet ka'. Le Dios na' gonne'n lli'o ka'ze, le ka'n bchebe' rao da Abraham na'.

¹⁹ Cha' ka' naken, ¿bixchen byallj ley dan' bzoj da Moisés na'? Diosen' be'en da xozxta'ollo be'nn Israel ka', nench gokbe'e akre' bi llon ake' dan' nllia Diosen' bia'a gon ake' na'. Na' bllie' bia'a gonen llin llinthe lla yed be'nnen' bne Diosen' garje' rao dialla da Abraham na', ke Le'en be'e Diosen' di'll kan' bne'e gone' wen ke xhi'nn dialle'e. Na' ka nak leyen', Diosen' bene' nench be'e angl ka' da Moisésen' len, nench na' bzejnie're' da xozxta'ollo be'nn Israel ka' kan' llia na'. ²⁰ Na' kan' goll Diosen' da Abrahamen' gone' wen ke'e, kwinkze bzejnie're' da Abrahamen', na' bill byalljre' be'nn yobre wejnie're' le'e kan' gone'n.

Dan' llzejnie' leyen' lli'o

²¹ ¿Bixha wak nnello kreren' llon ley dan' bzoj da Moisésen' ren dan' bcheb Diosen' gone'? Bi naken ka'. Le chenak leyen' nsa'an yel nban zejlikane, wak gonllo kan' ne ley na', na'll gakklo be'nn wen rao Diosen' chenake. ²² Na' xti'll Diosen' dan' nyojen llia yeolol be'nnach, ba nbeyi' ake' ke chnare, ni ke do'l ke ake' ka', na' kon be'nn llonlira'lle Jesucristo na', wnitrawe' do'l ke ake'n, nench na' be'nn ka' wxenra'll Jesucriston', wak si'i ake' dan' ba bcheb Diosen' we'e leake'.

²³ Na' ka bi nna yed Cristo na', leyen' bnebia'n be'nn ka' bllinte lla bnnézeto' llaya'll gonlira'llto' Criston'. ²⁴ Le ley na' benen ka to be'nn llwia xhi'nn be'nn, llinthe lla yed Criston' nench be'nn gonlira'll Le'e, gak ake' be'nn wen rawe' na'. ²⁵ Na' ka nak ba bed Criston', bill nak leyen' ka be'nn llwia llyi neto'.

²⁶ Na'llen' yeololte lli'o llonlira'll-llo Xanllo Jesucriston', naksillo xhi'nn Dios. ²⁷ Na' notezllo cha' ba blloallo nis dan' llroe'llo nakllo Criston' txhen, ba bayak yichjra'llda'ollon' kan' nak yichjra'llda'we' na'. ²⁸ Ke len na' bibi llroe'n cha' nakllo o cha' bi nakllo be'nn Israel, na' cha' nakllo o cha' bi nakllo be'nn wen llin zo xan, na' cha' nakllo be'nn byio o cha' nakllo no're. Le yeolol-llo naksillo toz be'nn dan' nxenra'll-llo Xanllo Jesucristo na'. ²⁹ Na' dan' nakllo txhen Criston', rao Dios na'kzen' nakllo xhi'nn dialla Abraham, ka' gonkze Diosen' wen kello kan' ba bne'e gone' ke xhi'nn dialla Abraham na'.

4

Lli'o ba nakllo xhi'nn Dios bill nakllo ka to be'nn wen llin zo xan

¹ Leska' nia': To be'nn wnia' cha' zo xhi'nn, lebe'n gak rao na'be' yeolol da de ke xabe'n. Na' chak nna nakbe' bida'o, nna nakbe' ka to be'nn wen llin, la'kze wllin lla gak rao na'be' yeolol dan' de ke xabe'n. ² Le lo yo'n llwia llyi akebe', na' llgo' akebe' nez chak nna ll-lli'obe', na' chak llin lla gon xabe'n rao na'be' dan' de ke'e na'. ³ Ka'n gok ke neto' kan' bi nna yed Criston', gokto' ka xhi'nn be'nn, na' bnebia' dan' llzejnie' akre' neto' rao yellrio ni. ⁴ Na' ka bllin lla bllia Diosen' bia'a bse'le' Xhi'nn'e'n yellrio ni, bxhan to no're Le'e. Na' gorje' radj be'nn ka' llnebia' leyen' leake'. ⁵ Na' bede' badsre'e lli'o nench bill llonen bien nnaollo dan' nyoj le' ley ke be'nn Israel ka', na' bene' nench yeolol lli'o llonlira'll-lloe' ba non Diosen' lli'o ka xhi'nn'e'.

⁶ Na' nench nnézello ba non Diosen' lli'o ka xhi'nne', ba bse'le' Spíritu ke Xhi'nne' Criston' zon lo yichjra'llda'ollo, na' Spíritun' llakrenen totollo nench llalwill-llo Diosen' llelloe': "Xa". ⁷ Na' dan' non Diosen' lli'o ka xhi'nne', bill llaya'l sollo ka to be'nn zo xan dan' llsa'kzi' leyen' lli'o; none' lli'o ka xhi'nne', na' dan' ba zerenllo Criston' si'llo yeolol dan' bcheb Diosen' gonne'.

Pablon' llakzedre' akren' llaya'l gon be'nn ka' nxenra'll Criston'

⁸ Kan' bi nna gombia're Diosen', benlira'llre lwa'a lsa'ke da ka' bi nak Dios, da ka' bi llaya'l we'raollo, na' leaken na' bnebia'n yichjra'llda'ore. ⁹ Zan nna' ba nombia're Diosen' o cha' wenll nello Diosen' ba nombie' re'. ¿Na' bixchen llayechjzre, na' yeyonlira'llre da benlira'llre kana', na' lloe're latjllnebia'n re'? ¹⁰ Ba llayonre xhen no lla nba'nn ka', no be'o, no bi da ka' llak rao to iz weje. ¹¹ Lleba' cha' bendadza' xchina'n, cha' bill wzenayre ke dan' ba broe' bsedra' re' na'.

¹² Be'nn bi'cha', lla'tyoera' re' legón nada' txhen kan' bena' nada' re' txhen, goka' ka be'nn bi nombia' ley ke be'nn Israel ka'. Na' kan' badsorena' re' kana', bitbi nia' bénere nada'. ¹³ Nnézkzere badsorena' re' da nelle dan' goka' yillwe', na' be'rena' re' Di'll Wen ke Criston'. ¹⁴ Na' dan' goka' yillwe'n goken to da bre're. Na'llen' bi bénere nada' kaze, na' do yichj do ra'llre brebre nada' ka ga brebe to angl ke Dios o cha' ka ga brebe kwin Jesucriston'. ¹⁵ Nbaraz bzore kan' bzorena' re' kana'. ¿Bixchen bill llawere nna'? Wakte wa'a di'll rao noteze be'nn dan' gókere nada'. Chenak benen bien, bzántere da de kere, na' rente kwin yejraore

bzánere gonnre nada' chenake. ¹⁶ Na' nna', ḡllákere llwiera' re'n dan' lloe'rena' re' di'll li ni?

¹⁷ Ka nak be'nn ka', le lli' yichj ake' re', kere llon ake' wen keré ka'zen', llon ake' ka' nench yebej ake' re', bill lenre neto'n, na' nench yeyoll na' kwe' yichjre leakze'. ¹⁸ Naksen wen kwe' yichj be'nn ka' re', kon cha' do ra'll ake'n llon ake'n. Na' naksen wen kwe' yichj ake' re' batteze, kere katen' zerena' re' na'zen'. ¹⁹ Xhi'nna' da'o, ka ll-llayrao to no'r zan, ll-llayrao lo ra'llda'wa' da yobre ni keré, llinte lla kat gakll yichjra'llda'oren' ka nak yichjra'llda'o Cristo na'. ²⁰ Yewera' kwis chenak gak sorena' re' nna'stek, na' gak we'rena' re' di'll, le llak zozé lo yichjra'llda'wa' ni keré.

Di'll dan' llsede lli'o kan' gok ke da Agar na' ren da Sara

²¹ Re', lle'nere gonre xhen ley dan' nyoj ke be'nn Israel ka', ḡbi nna yénere kan' ne dan' nyojen? ²² Nen bzo chop xhi'nn da Abraham na' bi byio ak, tobe' bzo rao be'nn no'ren', gok be'nn wet ke'e, be'nnen' gok be'nn wen llin ke'e, na' ye tobe' bzo rao no'r kekze', be'nnen' bi bene' ka be'nn wen llin ke'e. ²³ Na' xhi'nn no'ren' gok be'nn wen llin ke'e, gorjbe' dan' bzorén da Abraham na' no'ren', zan xhi'nn no'r kekze', be'nnen' bi none' ka be'nn wen llin ke'e, gorjbe' ni ke dan' bcheb Diosen' san no'r ke'en. ²⁴ Na' dan' gok ke no'r ki llzejnie'n lli'o ke chop dan' bne Diosen' gone' nench gakrene' be'nn Israel ka'. No'r wet na', be'nnen' golle Agar, naked ka ley ke Diosen' dan' bzoj da Moisésen' rao ya' Sinaí. Na' be'nn ka' nao len na', nak ake' ka be'nn ka' zo xan. ²⁵ Na'll Agaren' za'krebe' ya' gan' nzi'i Sinaí gan' nbane Arabia, na' leska' za'krebe'

ka Jerusalén na' gan' lla'a be'nn Israel ka' nna' lla.
 Leake' nak ake' ka to be'nn zo xan. ²⁶ Na' zo ye
 to Jerusalén dan' zo yebá, na' naken rall be'nn ka'
 bi llnobia' da bnao be'nn gor ka' kan' batna', na'
 lli'o ba nakllo ka xhi'nn be'nn Jerusalén na' dan'
 zo yebá. ²⁷ Kin' lli' xti'll Diosen' nen:
 Bawé no'r will, no'r bi llzo xhi'nne',
 besia' yel llawé, rwe' bi nna gako' bes ke yel llzo
 xhi'nne'n.

Le no'ren' bsanra'll be'nn ke'e le'e,
 nni'tll zan xhi'nne' ker ka no'r zokze xhyio.

²⁸ Be'nn bi'che, xhi'nn da Abraham na' bin' re
 Isaaken', gorjbe' dan' goll Diosen' Abraham na'
 san no'r ke'en, la'kze goke' no'r will. Na' ka'kze
 lli'o gonlira'll-llo Criston', Diosen' none' lli'o ka
 xhi'nn da Abraham be'nn gorj nench gok dan'
 bcheb Diosen' gak. ²⁹ Bixha xhi'nn da Agaren',
 bin' gorj ka bzorén da Abrahamen' le'e, bsa'kzi'be'
 Isaaken' bin' ben Spíritu ke Diosen' nench bxhan
 da Saran'. Na' ka'kzen' llak nna' lla, be'nn ka'
 nao dan' ne leyen' llsa'kzi' ake' lli'o. ³⁰ ¿Na' bixha
 ne xti'll Diosen'? Dan' nyojen nen: “Babej no'r
 wet ko'on, be'nnen' llnobia'o ren xhi'nne' na', le
 bi wa'abe' dan' bcheba' wa'a bin' bzo ke no'r ko'o
 na'.” ³¹ Ke len na' be'nn bi'che, nnézello nakllo ka
 xhi'nn da Sara na', no'ren' bi zo xane', kere nakllo
 ka xhi'nn no'ren' zo xan na'.

5

*Bill llaya'l nnaollo ley dan' bnao xozxta'ollo ka'
 le naken ka to da lle'ne nnebia' lli'o*

¹ Kan' benlira'll-llo Criston', Le'e babeje' lli'o rao
 yeolol da llonllo llákello llawé Diosen' lli'o dan'
 benllo na'. Ke len na' lesellá bill we're latj wchie'

akre' re' yenaore da ka' bi za'k rao Diosen'. ² Nada' Pablo llepa' re' to da lliarao. Cha' sore sen dan' nzi'i circuncisión na', bibi za'ken dan' ba bzoraore llonlira'llre Criston'. ³ Lle'nra' yepa' re' da yobre, noteze be'ne soe' sen dan' nzi'i circuncisión, lekze llaya'l gone' yeolol dan' lli le' ley dan' bzoj da Moisésen'. ⁴ Na' cha' llákere gonre doxhen dan' ne ley na', nench gakre be'nn wen rao Diosen', ba llzoare Criston' chla're cha' ka'n llákere, na' bi llayonre xhbab kan' nllie' Diosen' lli'o. ⁵ Na' lli'o dan' llonlira'll-llo Jesucriston', zokze Spíritu ke Diosen' lo yichjra'llda'ollon', na' lpen lli'o zello bexhllo, nne'e Diosen' nakllo be'nn wen rawe'n. ⁶ Ke len na' lli'o llonlira'll-llo Xanllo Jesucriston', bitbi llonen rao Diosen' cha' ba zollo sen dan' nzi'i circuncisión o cha' bi zollon. Le da naken lliarao xhen rao Diosen', soteze sollo llie' lwelljllo dan' llonlira'll-lloe'n.

⁷ Zjazetere wen kan' llonre llzenayre ke Diosen'. ¿Noxhan' ba ben nench bill llzenayre di'll li ke'en? ⁸ Dios be'nnen' breje' re' nakre rallne'e, kere nello Le'en llon nench llzenayre di'll yobre. ⁹ Legón xhbab kan' ne di'll ni: "Ra'tze kwa binn lponpen doxhen yezjen'." ¹⁰ Na' zoa' rez gon Xanllo Jesucriston' nench bill gonre xhbab krere, na' Diosen' we'e yel llza'kzi' ke be'nnen' llonllejla'lle re', noteze nake'.

¹¹ Be'nn bi'che, ka nak nada' chenak nna llroe' llsedra' nia' yeolol be'nn byio, llaya'l soe' sen dan' nzi'i circuncisión nench nni't ake' wen rao Diosen', ¿bixchen nna llsa'kzi' be'nn ka' nada' chet ka'? Zan dan' nia' got Criston' le' yay cruzen' nench sollo wen rao Diosen', ke len na' bi llazra'll ake' xti'lla'n. ¹² Ka nak be'nn ka' llon chix akre' re',

yewera' chenak leake' wchoy kwin ake' ye ra'te.

¹³ Be'nn bi'che, Dios be'nnen' brej lli'o, lle'nre' nnézello bill llonen bien nnaollo kan' ne leyen' nench gakklo be'nn wen rawe' na'. Na' kere nello dan' ne'e ka'n, wak gonllo biteze da xhinnj nen lo ra'llda'ollo na'. Dan' llaya'l gonllon', llaya'l gakerén lwelljllo bi da llak ke totollo, na' llie' lwelljllo.

¹⁴ Na' doxhente ley dan' nyojen' llzejnie'n lli'o ki: "Llaya'l llie' lwelljllo ka nllie' kwinllo." ¹⁵ Zan cha' llakyollrén lwelljllo, na' cha' zi'chi'll lwelljllo, llliayi'kze lwelljllon' chet ka'.

Ka llon be'nn ka llzenay ke Spíritu ke Diosen' na' be'nn ka' bi llzenay ke Spíritu ke'en

¹⁶ Yepa' re'to da gonllo, llaya'l soteze sollo gonllo kan' lle'ne Spíritu ke Diosen'. Na' bill wzenayllo ke da xhinnjen' yo' lo yichjra'llda'ollon'. ¹⁷ Kate llonllo da xhinnjen' kon kan' ne lo ra'llda'ollo na', bi llonnen latje wzenayllo ke Spíritu ke Diosen'. Na' kate llzenayllo ke Spíritu ke Diosen', bi llonllo kon kan' nen kello. Na' llakdil lo ra'llda'ollon', bi llak gonllo kan' lle'nello na'. ¹⁸ Zan cha' llzenayllo ke dan' llsed llzejnie' Spíritu ke Diosen' lli'o, bill llnebia' ley dan' bzoj da Moisésen' lli'o.

¹⁹ Nakbie'kze be'nn ka' llzenay ke da xhinnjen' yo' lo ra'llda'o ake'n, llon ake' biteze da xhinnj ki: darén ake' xhyio xho'r be'nne; zorén lwellj ake' na' bi nchayna'a ake'; na' llon ake' da nak zi waye'llo, na' da nak zdo'; ²⁰ llonlira'll ake' lwa'a lsa'ke; llon ake' yel walla'a; llwie lwellj ake'; bi ni't ake' wen ren no lwellj ake'; na' llaxhé' lwellj ake'; llcha'a lwellj ake'; llakyollrén lwellj ake'; na' llxe ake' wdil; na' llra' lwellj ake'; ²¹ llaxhé'

akre' bi da de ke be'nne; llot ake' no be'nne; nak ake' be'nn wazó; na' zjake' no lnni gan' llon ake' bi da ke nxhia; na' llon ake' billre da xhinnj da nak ka da xhinnj ki da ka' ba bnekza'. Na' llepa' re' da yobre kan' ba bnekza' na', nono yellín gan' llia Diosen' lnebie' cha' llone' da xhinnj ka' nak ki. ²² Zan cha' llzenayllo ke Spíritu ke Dios, len llakrenen lli'o: llie'llo lwelljllo; sollo nbaraz; sollo wen lo yichjra'llda'ollo; gapllo yel llxhenra'll ren lwelljllo; gonllo wen ke yezikre be'nne; gakklo be'nn cha'o rao yeolol be'nne; wxenra'lltezllo Diosen' gonllo da lixhej bi da yo' lo na'llo gonllon; ²³ na' gakklo be'nn nexjra'lle; na' nnebia' kwinllo. Na' cha' llonllo da wen kon kan' lle'ne Spíritu ke Diosen', bibi ley de da nen llonllo da xhinnj. ²⁴ Na' be'nn ka' ba nak txhen Criston', ba bda'a ake' le' yay cruzen' yeololte bi da xhinnj ka' zera'll lo yichjra'llda'o ake'n. ²⁵ Na' cha' nna' ba zollo llonllo kon kan' ne Spíritu ke Dios na', llaya'l we'llo latj gonllo kan' lle'nre' na'. ²⁶ Na' bi llaya'l gonxhen kwinllo, na' bi wloklllo lwelljllo, na' bi llaya'l yexhé' lwelljllo.

6

Llaya'l gakrén lwelljllo

¹ Be'nn bi'che, cha' to be'nn lwelljllon' ba bre'lloe' bene' da xhinnj, lli'o llzenayllo ke Spíritu ke Diosen', llaya'l gakrenlloe' yeyatre' nench yezoe' wen rao Dios. Na' llaya'l wia kwinllo, le nxholl lekze ka' lli'o bixllo gonllo da xhinnjen'. ² Totollo llaya'l gakrén be'nn lwelljllo biteze da llak ke ake', na' kone ka' llonllo kan' nllia Criston' bia'a gonllo.

³ Na' cha' gonllo xhbab nakllo be'nn wen la'kze bi nakllo ka', lliye'ze kwinllon' chet ka'. ⁴ Ke len na' totollo llaya'l wayonllo xhbab cha' dan' ba benllon' naken da wen. Na' yewello cha' benllo da wen, na' bi gonllo xhbab, wenlle ba ben lli'o kerke no be'nn yobre. ⁵ Le totollon' llaya'l gonllo dan' bkwa'nn Diosen' rallna'llo gonllo.

⁶ Na' cha' no wroe' wsede lli'o xti'll Diosen', llaya'l we'lloe' cha' bi da cha'o da wen da ba benla'y Diosen' lli'o.

⁷ Bi we're latj siye'e kwinre, bi gak wkwa'chlllo dan' llonllo rao Diosen'. Na' zeje di'll dan' ne: Kon da gazllo len na' yeraplo. ⁸ Le be'nn gone' kon kan' ne da xhinnjen' yo' lo ra'llda'we' na', wllin lla kat kweyie' ke chnare; zan be'nnen' gone' kan' llazra'll Spíritu ke Diosen', Spíritu na' we'n yel nban ke'e ke chnare. ⁹ Na' bi llaya'l wedllo gonllo da wen na', le wllin lla kate Diosen' wzoe' lli'o nbaraz kwis, kon cha' bi kwej yichjllo gonllo dan' llazra'le' na'. ¹⁰ Ke len na' llaya'l gonllo da wen rao yeolol be'nn kate gonnen to latj, na' nakllen lliarao gonllo wen ke be'nn ka' ba llonlira'll Criston'.

Ye to chop dan' lle Pablon' leake'

¹¹ Lewiakero' ke letr yel ki llzoja' re', le kwina'n llzoja'n. ¹² Be'nn ka' lle'n akre' gon ake' bien sore sen dan' nzi'i circuncisión, nench na' yega'nn ake' wen rao be'nn Israel ka'. Llayirj ake' akre' gon ake' nench nono wsa'kzi' leake', dan' llejle' ake' ke Criston' gote' le' yay cruzen' ni ke lli'o. ¹³ Le be'nn ka' llasné llaya'l sore sen na', ni leake' bi llaso'n ake' kan' ne ley na'. Kon lle'n akre' sore sen na', nench yeyoe'rao kwin ake' rao be'nn Israel

ka'. ¹⁴ Ka nak nada', bi yeyoe'rao kwina', zan wayoe'rawa' Xanllo Jesucriston' dan' gote' le' yay cruzen' ni ke lli'o. Bill zoa' nench na' gona' kan' ne be'nn ka' lla'a yellrio ni, na' ba naka' ka to be'nn wat ke da de rao yellrio ni. ¹⁵ Le lli'o ba llonlira'll-llo Xanllo Jesucriston', nnezra' bibi llonen cha' zollo sen dan' nzi'i circuncisión o cha' bi zollo sen na', zan dan' nnezra' za'k kwis dan' ba bakob Diosen' yichjra'llda'ollon'. ¹⁶ Rao Diosen' nakllo dogarje be'nn Israel cha' ba llonlira'll-llo Criston'. Na' llnnaba' gakrén Diosen' yeolol re' ba llzenayre ke'e, nench na' gone' so kwezre lo yichjra'llda'ore nbaraz ren yel nllie' ke'e na'.

¹⁷ Na' nna' llnnabchga' bill gonre chla're ka di'll ka' ba be'rena' re'n, le kwerp kia' ni, nsa'n yill ke dan' bsa'kzi' be'nn ka' nada' dan' lloa'a xti'll Xanllo Jesucristo na'.

¹⁸ Be'nn bi'che, llnnaba' sochga Xanllo Jesucriston' gakrenchgue' re' lo yichjra'llda'oren'. Ka'n gakchga.

**Di'll dan' nsa'a yel nban (El Nuevo
Testamento en el Zapoteco de Yalálag)
New Testament in Zapotec, Yalálag (MX:zpu:Zapotec,
Yalálag)**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yalálag

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yalalag [zpu], Mexico

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yalálag

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
d8abdc19-7872-5010-9ef1-465148ed0f0c